

STRATEGIJA RAZVOJA
OPŠTINE MILICI
2004-2006.
-NACRT-

1.1. IZVRŠNI SAŽETAK

Opština Milici je duži vremenski period činila napore da izradi Strateški plan razvoja. Takav pokušaj učinjen je već 1997. godine kroz material sadržan u "Monografiji" opštine, dokumentu koji je među prvima u RS izdat na srpskom i engleskom jeziku.

Tim za izradu Strateškog plana koji je formirala Skupština opštine odredio je metod izrade ovog dokumenta. Uz svesrdnu pomoc OSCE odbornici Skupštine i najveći dio članova Tima prisustvovali su edukaciji za izradu "Strateškog plana razvoja lokalne zajednice".

Tim je pristupio izradi ankete koja je obuhvatila prigodan uzorak građana opštine i čiji rezultati će biti značajan osnov za izradu ovog dokumenta.

U materijalu su korištena sva dosadašnja istraživanja do kojih je tim mogao doći, kao i konsultacije sa neophodnim saradnicima, stručnim licima i ustanovama sa lokalnog nivoa, ne vladinim organizacijama i privatnim preduzetnicima.

2.1. OPŠTI PODACI

Opština Milici locirana je na magistralnom putu Sarajevo-Beograd. Geografski gledano povezuje Sarajevsko-romanijsko-biracku i Sembersko-majevisku regionalnu cjelinu u Republici Srpskoj i vezu prema Srbiji i Crnoj Gori preko Zvornika i Bratunca. Zauzima centralni dio regije birac, odnosno Srednjeg Podrinja. Granici sa šest susjednih opština: Vlasenicom, Zvornikom, Bratuncom, Srebrenicom, Rogaticom i Han Pijeskom.

Proteže se na površini od 285 km² sa nadmorskom visinom od 200 do 1500 metara. Najveći dio opštine karakteriše umjerenokontinentalna klima.

Spada u red srednje naseljenih opština sa prosječnom naseljenošću oko 50 stanovnika/km². Najgušće naseljeno je samo opštinsko središte Milici gdje živi skoro trećina ukupnog stanovništva opštine. Obiluje rudnim i šumskim bogatstvima, pašnjacima i livadama, obradivim zemljištem i rijecnim potencijalom. Privreda opštine bazirana je na eksploataciji i preradi prirodnih bogatstava.

Razvoj opštine pratila je kontinuirano radena putna mreža prema svim dijelovima opštine. Ovu putnu mrežu čine uglavnom lokalni i nekategorisani makadamski putevi, koji u ovom trenutku po kvalitetu ne zadovoljavaju standarde i potrebe stanovništva.

Komunalna i ostala infrastruktura je također pratila razvoj opštinskog središta i ostalih dijelova opštine, ali je trenutno "prevaziđena", a u nekim dijelovima opštine upropaštena.

Stanovništvo je uglavnom zaposleno u rudarstvu, šumarstvu i industriji, komunalnim, trgovackim, obrazovnim, zdravstvenim, kulturnim i državnim ustanovama na teritoriji opštine.

2.2. ISTORIJA

Opština Milici postojala je od 1945. godine u sastavu Sreza Vlasenica. Teritorijalnom reorganizacijom Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine ukinuta je 1962. godine, da bi nakon izrade studije o ekonomskoj opravdanosti i volje građana ponovo formirana 1992. godine.

O životu na ovom prostoru svjedoče jako prisutni stecci kojih ima na skoro cijeloj teritoriji opštine.

Iznad sela Gerovi postoje ostaci grada-tvrđave koju je sredinom petnaestog vijeka, po predanju, izgradila Jerina (Irina) Srpska despotica grčkog porijekla iz porodice Kantakuzena, žena despota Đurada Brankovića.

Turski putopisac Evlija Čelebi opisuje ove prostore u periodu Turske okupacije oko 1460. godine. Prespavavši u Novoj Kasabi Čelebi je zapisao: "To je divna i krasna kasaba na jednom dolovitom prostranom i mocrvarnom terenu s baščama i vinogradima. Ima oko sto i sedamdeset kuća koje su u dobrom stanju." (E. Čelebi, putopis, V. Masleša, Sarajevo 1979. godine). U istoj knjizi Čelebi pominje i grad Kušlat koji je poznat u srednjem vijeku od 1345. godine, a njegovo podgrađe Podkušlat pominje se od 1369. godine.

Grad Kušlat, "Sagradio ga je srpski ban Radovan. Njegovo veličanstvo Fatix je lično opsjeo grad Zvornik i osvojio ga. Potom je opsjeđao ovaj Kušlat, ali je pri tom naišao na teškoće, pa je onda blokirao njegovu okolinu. Neprijatelj je primijetio kako turska vojska podiže kuće oko grada i kako su prisvojili vinograde i bašče i tu borave kao na vlastitom ognjištu. Oni koji su se nalazili u tvrđavi bili su tako potpuno opsjednuti pa su najposlije predali grad na vjeru, a sami se povukli" (isto. Str. 480-481).

Iz toga grada silazilo se u varoš koja je, izgleda, bila vrlo velika. I sada ima tragova njenih građevina koje su za vrijeme opsade porušene" (isto, str. 482).

Opštinsko središte Milici intenzivan razvoj doživjelo je u posljednjih tridesetak godina, prvobitno kao rudarsko naselje, a zatim i kao gradić sa svim potrebnim sadržajima.

2.3. DEMOGRAFIJA I TRŽIŠTE RADA

Popisom stanovništva od 1991. godine u 54 naseljena mjesta živjelo je 16.038 stanovnika.

Na bazi ranijih popisa stanovnika evidentira se stalan porast stanovništva na prostoru opštine.

Popisom stanovnika 1971. godine na ovoj teritoriji živjelo je 12.710 stanovnika, a popisom od 1981. godine 14.117 stanovnika.

Po nacionalnoj strukturi stanovnika na teritoriji opštine dominantno je Srpsko i Bošnjacko stanovništvo.

NACIONALNOST	BROJ STANOVNIKA POPIS 1991.GOD.
Hrvati	7
Srbi	7.931
Bošnjaci	7.805
Jugoslaveni	68
Romi	141
Ostali	86
UKUPNO:	16.038

Ukupan broj zaposlenih na podrucju opštine prema evidenciji Penzijsko-invalidskog osiguranja je 2.365, što nije odraz stvarnog stanja.

Dio zaposlenih zbog lošeg poslovanja, narocito u preduzecima ciji je vlasnik bila država, ne ostvaruje licna primanja, i još uvijek nema riješen status.

Struktura zaposlenih na podrucju opštine data je u tabeli

STRUCNA SPREMA	BROJ
Magistara	6
VSS	160
VŠS	85
SSS	553
NSS	29
VKV	16
KV	1062
PK	165
NK	289
UKUPNO:	2365

Ukupan broj penzionera na podrucju opštine je 1.056, korisnika socijalne pomoci 49, korisnika dodatka za tuđu njegu 36.

Prema podacima Biroa za zapošljavanje, struktura nezaposlenih data je u tabeli

1. Nekvalifikovani radnici.....	360
2. Polukvalifikovani radnici.....	41
3. Kvalifikovani radnici.....	383
4. Srednja strucna sprema.....	254
5. Visokokvalifikovani radnici.....	9
6. Viša strucna sprema.....	14
7. Visoka strucna sprema.....	5
UKUPNO:	1066

Od ukupnog broja ne-zaposlenih lica 542 su muškog, a 429 ženskog pola.

Starosna struktura zaposlenih:

Od 15 do 20 godina.....	31
Od 20 do 30 godina.....	443
Od 30 do 40 godina.....	292
Od 40 do 50 godina.....	199
Od 50 do 60 godina.....	93
Više od 60 godina.....	8

2.4.PRIRODNI RESURSI

1.R u d a r s t v o

Prva istraživanja boksita u Podrinju obavili su geolozi austrougarske monarhije početkom prošlog vijeka.Na osnovu tih oskudnih podataka i intenzivnijih istraga krajem pedesetih godina,pocelo se sa eksploatacijom ove mineralne sirovine.Stalnim povećanjem proizvodnje BOKSIT je 1991.godine dostigao nivo od 1,6 miliona tona rude.Na bazi ove sirovine podignuta je fabrika glinice u Zvorniku kapaciteta600.000 tona godišnje.

Istražno-eksploatacioni prostor boksita proteže se oko 50 kilometara u dužini -od granice sa opštinom Vlasenica na zapadu,do rijeke Drine,na istoku,a prosjecna širina,sa orubljenjima je oko 5 kilometara.

Na osnovu izvještaja na dan 31.12.2001.godine geološke rezerve su:

Bilansne.....	15.038.923 tone
Vanbilansne.....	18.400.799 tona

UKUPNO: 33.439.722 tone

U pratnji boksita,a i odvojeno, registrovane su i djelimicno istražene znacajne kolicine kvarcita,krecnjaka,kvarcnih pijeskova,dolomita,tufova,sedre,gline i drugo.Istraživanje nemetala je u posljednje vrijeme intenzivirano,a dobijeni rezultati ukazuju na to da je ovaj prostor perspektivan za utvrđivanje rezervi ovih mineralnih sirovina.U kompleksnu valorizaciju mineralne sirovine nužno je ubrajati i dugotrajna i uporna nastojanja da se i nekvalitetni boksiti,kojih ima u velikim kolicinama,usmjere u preradu.

Istraživanja pokazuju da postoje mogucnosti upotrebe visokosilicijskih boksita u cilju dobijanja aluminijum sulfata,raznih reaktornih materijala, u metalurgiji i drugo.

Istraživanjem nemetala,dobijeni rezultati ukazuju na to da je ovaj prostor perspektivan za utvrđivanje rezervi ovih mineralnih sirovina.

Registrovane i definisane mineralne sirovine pocele su da se valorizuju.Kvarciti su do sada,uglavnom,plasirani u dalju preradu van ovih prostora.Sada bi trebalo nastojati pronaci optimalne mogucnosti prerade.

Na površinskom kopu krecnjaka "Gradina" u Zaklopaci eksploatiše se krecnjak izuzetno dobrog kvaliteta,sa preko 98% kalcijum karbonata i vrlo niskim prisustvom silicijum,dioksida (ispod 0,3%).

Program u oblasti razvoja bazira se na pomenutom primarnom kapacitetu za eksploataciju,drobljenje i klasirannje krecnjaka , ali se planiraju i drugi programi.

Program mikronizacije krecnjaka predvida proizvodnju od 4000 tona godišnje NaCo₃,frakcije 20-100 mikrona,i 2000 tona godišnje frakcije 0-20 mikrona.Ovakva prerada krecnjaka nalazi upotrebu u industriji boja, guma,papira,abraziva,asvaltnih emulzija itd.

Ukrasni krecnjak "romanit" karakterišu visoka fizicko-mehanicna i dekorativna svojstva.Rezerve ovog ukrasnog krecnjaka su znacajne,a ima široku primjenu u gradevinarstvu za spoljna oblaganja objekata.

Kao prateca sirovina u otkrivci ležišta boksita nalazi se velika kolicina kvalitetnog kvarcnog pijeska cija eksploatacija utice na smanjenje troškova i cini proizvodnju rentabilnom.

Radena je studija koja je pokazala da pijesak posjeduje osobine sa kojima se može upotrebljavati kod proizvodnje vodenog stakla,stakla i staklenih proizvoda,staklene vune,u livadarstvu ,gradevinarstvu,keramici.

Nalazišta tufova,sedre i drugih vrsta ukrasnog kamena definisana su ,ali do sada nije došlo do eksploatacije i prerade.

Regionalna geološka istraživanja arhitektonskog kamena u okolini Milica i Vlasenice u 1988.godini izvadila su se uglavnom na tufovima.Orijentacioni podaci do kojih se došlo su nslazišta tufova na više lokaliteta,odnosno stepena istraženosti koji odgovara rezervama C1 kategorije,dok za ležište megaru djelimicno i B kategorije.

2.Šumski potencijal

Ukupna površina opštinskog podrucja Milici iznosi 26.688 hektara,od cega je 15.948 hektara šumskog zemljišta,što daje šumovitost od 60%.

Učešće površina po sektorima svojine i kategorijama šuma dat je u tabelarnom pregledu br.1

SEKTOR SVOJINE	P O V R Š I N A H E K T A R A					
	V I S O K E		Degradirane i izdanicke šume lišcara	Šumske kulture	Goleti i ne produktivne površine	
	Cetinara	Lišcara				
Privatni	98	693	4.428	-	-	5219
Državni	2.453	4.838	2.205	929	304	10729
SVEGA:	2.551	5.531	6.633	929	304	15948

Drvena zaliha po kategorijama šuma i sektoru svojine data je u tabeli broj 2.

SEKTOR SVOJINE	SVEUKUPNA DRVNA ZALIHA m ³				
	V I S O K E		Degradirane i izdanicke šume lišcara	Šumske kulture	UKUPNO
	Cetinara	Lišcara			
Privatni	19.600	150.543	597.525	-	767.395
Državni	537.732	1.724.501	375.608	114.109	2.751.950
SVEGA:	557.332	1.875.044	973.133	114.109	3.519.345

-

U kategoriji visokih šuma zastupljene vrste su kod cetinara: smrca, jela i malim učešćem Panciceve omorike, dok kod lišcara su: bukva i manjim dijelom plemeniti lišcari i ostali lišcari.

U kategoriji visokih degradiranih šuma i izdanackih šuma, uglavnom je zastupljena bukva, hrast, cer, bijeli i crni grab, te u manjoj mjeri ostali lišcari.

Mogućnost korišćenja bazirana je na 5000 m³ drvene mase u privatnom i 28.000 m³ u državnom vlasništvu godišnje.

Ostale šumske proizvode cine: ljekovito bilje, šumski plodovi i gljive. Njihovu mogućnost korišćenja teško je predvidjeti jer je njihov prinos usko vezan za mikroklimatske amplitude u toku godine, kada bi se dobrom organizacijom mogao ostvariti bitan prihod u ovoj oblasti.

Kod planiranja šumsko-uzgojnih radova posebno se vodilo računa o opštekorisnoj funkciji šuma, njihovoj trajnosti kao i poboljšanju kvaliteta drvene mase i zdravstvenog stanja šuma.

Šumsko uzgojeni radovi planiraju se godišnje po vrstama i obimu posla:

VRSTA RADA	HEKTARA
Priprema terena za prirodno	
Podmladivanje	20
Sjetva sjemena	5
Pošumljavanje-sadnja	30
Popunjavanje kultura	5
Njega kultura	50
Njega prirodnog podmlatka	20

VRSTA RADA	HEKTARA
Priprema terena za prirodno	
Podmlađivanje	20
Sjetva sjemena	5
Pošumljavanje-sadnja	30
Popunjavanje kultura	5
Njega kultura	50
Njega prirodnog podmlatka	20
UKUPNO:	130

Da bi se pristupilo intenzivnijem gazdovanju šumama, neophodno je povećati otvorenost šuma kamionskim putevima. Sadašnja otvorenost šumskim kamionskim putevima iznosi 13,57 m/ha.

3. Poljoprivreda

Velika nezaposlenost i nedovoljna zaposlenost jednog broja formalno zaposlenih, a i činjenica da se ponovno masovnije zapošljavanje na radnim mjestima van poljoprivrede ne može očekivati, potrebno je obezbijediti odgovarajući dohodak iz poljoprivrede za sve kategorije radno sposobnih stanovnika koji imaju odgovarajuće uslove da se bave poljoprivredom.

Od ukupne površine opštine Milici poljoprivredno zemljište zauzima:

- Oranice 4543 ha od toga 4368 privatnih i 175 državnih
- Vocnjaci 631 ha od toga 559 privatnih i 72 državnih
- Livade 2993 ha od toga 2706 privatnih i 287 državnih
- Pašnjaci 1663 ha od toga 1450 privatnih i 213 državnih

Skupština opštine formirala je Radno tijelo čiji zadatak je da odredi mjere i način za pospešivanje poljoprivredne proizvodnje.

Razmatra se mogućnost angažovanja profesionalnog lica iz oblasti poljoprivrede čiji zadatak bi bio koordinacija između naučnih ustanova (edukacije), poljoprivrednih proizvođača, opštine i izrada programa i sl.

Sa stanovišta proizvodnih mogućnosti zemljište je prosječnog kvaliteta sa bonitetskom klasom od 4 do 5, umjerenom kontinentalnom klimom sa godišnjim padavinama od 750 do 1150 ml/m², prosječnom temperaturom 9-12 stepeni, vlažnošću vazduha 78% i vegetacijskim periodom od 140-200 dana.

Prosječna velicina posjeda domaćinstava je oko 1,2 ha.

Ratna dejstva su dovela do bitnog smanjenja stocnog fonda i biće potrebni veliki napori da se dovede do nivoa prijeratnog broja.

Pored osnovnih djelatnosti kojima se tradicionalno bavilo stanovništvo opštine (stocarstvo, vocarstvo) primjetan je interes za bavljenje

pcelarstvom, ribarstvom, kunicarstvom, proizvodnjom ljekobilja (kamilica) i ostalih industrijskih biljaka, kao i plasteničke proizvodnje.

Peradarska proizvodnja (brojleri, koke nosilje, proizvodnja konzumnih jaja) organizovana je u okviru AD-MILEKS Milici, sa naglašenom tendencijom za proizvodnju ove vrste i u okvirima domaćinstava.

Proizvodnja svinja u ovom periodu vezana je uglavnom za potrebe domaćinstava, a širenje ove proizvodnje u direktnoj je vezi sa disparitetom cijena na tržištu.

Pored svih negativnih faktora koji su uticali na stanje stocnog fonda, stocarstvo se ipak održalo, i za ovu vrstu proizvodnje postoje optimalni uslovi i osiguran plasman. U posljednje vrijeme primjetan je interes za bavljenje stocarstvom za koje takode postoje optimalni uslovi zbog visoke ekstenzivnosti i visoke profitabilnosti.

Na ovom podrucju govedarstvo je pokazalo izvjesnu rentabilnost proizvodnje uglavnom na nivou domaćinstava, ali nekih iskoraka ka ozbiljnijoj farmerskoj proizvodnji nije bilo zbog vecih investicija koje neminovno prate ovu proizvodnju (objekti, hrana i organizovan plasman).

Konjarstvo kao grana stocarstva je imalo poseban znacaj uglavnom za obradu zemljišnih površina gdje poljoprivredna mehanizacija nije u mogućnosti da obavi potrebne radove.

Kao prateća pojava poljoprivredne proizvodnje stanovništvo se tradicionalno bavilo sakupljanjem ljekobilja i šumskih plodova kojima ovaj prostor obiluje (kupina, borovnica, gljiva, mrazovac i drugo.)

Na bazi pomenutih resursa poljoprivredne proizvodnje neophodno je u pocetnom periodu:

- izvršiti nabavljanje stocnog fonda,
- obnoviti postojeće i proširiti nove vocne zasade (malina, kupina, šljiva, orah, lješnjak...)
- plasman trenutnih viškova usmjeriti prema preradivackim kapacitetima u bližnjem okruženju,
- na bazi zahtjeva tržišta i optimalnih uslova za proizvodnju, moguće je uvođenje novih kultura koje na ovom prostoru nemaju tradiciju, a ekonomski su opravdane (proizvodnja puževa, kunicarstvo, proizvodnja humusa, proizvodnja gljiva...),
- učiniti napor za obezbjeđenje sitne poljoprivredne mehanizacije koja je prilagodena za rad u brdskim uslovima.

U drugoj fazi planirati preradivacke kapacitete za koje postoji sirovinska osnova:

- mini sušare,
- mini mljekare,
- mini klaonice sa konfekcioniranjem,

-manje kapacitete za preradu voca i povrca.

Poljoprivrednu proizvodnju treba da prate strucne službe, veterinarske stanice, poljoprivredne apoteke i regulisanje tržišta. Moguci su individualni programi i u ovoj oblasti.

4. Hidropotencijal

Opština Milici posjeduje znacajan hidropotencijal i ima najpovoljniji geografski i hipsometrijski položaj u odnosu na širi region. Stalni i povremeni tokovi dosta su brojni na citavom podrucju opštine, neke stalne tokove rijeka koje imaju znacajan i karakteristican hidropotencijal, a nalaze se ili jednim dijelom proticu kroz teritoriju opštine su rijeke Studeni Jadar (8,2 KM), Zeleni Jadar (18,7 KM), Jadar (15,1 KM), Štedric (7,8 KM), Lukavicka Rijeka (7,5 KM), Drinjaca (12 KM), Dubnica (5 KM), Tabahana (2,5 KM), Kostracka Rijeka (4,5 KM).

Ispitivanja koja su vršena 1984. godine o korišćenju vrela rijeke Štedric za potrebe napajanja malih hidroelektrana u okviru sistema za vodo snabdjevanje, ocigledno bi trebalo ponovo ispitati zbog mogucih odstupanja prosjecnog protoka. U ovom trenutku na rijekama Štedric i Lukavicka Rijeka izgradeni su mini ribnjaci, a koriste se kao ribogojilišta.

2.5. TRGOVINA

Skoro kompletna trgovinska djelatnost na podrucju opštine po obliku vlasništva je privatna. Dvanaest registrovanih trgovinskih preduzeca obavlja poslove vele i malo prodaje.

2.6. SAOBRACAJ I KOMUNIKACIJE

Obzirom na cinjenicu da je opštinsko središte Milici skoro u centru teritorije opštine, putni pravci razlicitih kategorija radeni su u svim pravcima, u ovom trenutku na opštini ima :

1. Magistralni putevi.....17 km
2. Regionalni putevi.....19 km
3. Lokalni putevi.....170 km
4. Nekategorisani putevi.....190 km
5. Mostovi.....12 kom.

Cestovni saobraćaj odvija se magistralnim putem Sarajevo-Beograd i regionalnim putem Milici-Derвента-Podravanje-Srebrenica.

Lokalni i nekategorisani putevi u nadležnosti su opštine i njihovo održavanje je kontinuirano proporcionalno mogućnostima opštinskog budžeta.

Telekomunikacioni sistem na području opštine cine fiksna, mobilna i PLL telefonija.

Trenutno je u radu centrala ET 200 sa kapacitetom od 2000 pretplatnika u Milicima i isturenim stepenom u Derventi koja je kapaciteta 250 pretplatnika.

Montirane su nove Simensove centrale u Milicima i Derventi(istureni stepeni EW SD centrale u Zvorniku)i njihovo puštanje u rad predvideno je u toku 2003. godine. Razlog zbog koga još nisu puštene u rad je nedostatak opticke terminalne opreme.Iz ovih razloga tehnicki i komunikacioni sistem nije na zadovoljavajucem nivou,a razlog je što se na području opštine Milici još uvijek ne provodi CIPS projekat.

Opticka magistrala Novi Grad-Trebinje prošla je kroz Milice.Na tu magistralu ce biti povezane i centrale u Milicima i Derventi kao i postojece bazne stanice mobilne telefonije sa veoma velikim prenosnim kapacitetima.Ova magistrala omogucice rad kablovskom distributivnom sistemu (KDS) za potrebe kablovske telefonije,interneta sa velikim brzinama.

Na području opštine trenutno su u radu tri bazne stanice mobilne telefonije na lokacijama Milica Brdo,Biljeg i Konjevic Polje(Macesi).Ove bazne stanice omogucile su solidno pokrivanje mobilnom telefonijom veceg dijela opštine i magistralnog puta.

Postoji potreba izgradnje bazne stanice na području Dervente, jer ovaj pravac (Rupovo Brdo,Gušaci) skoro da nikako nije pokriveno signalom.Bazne stanice u ovom trenutku podržavaju samo osnovne usluge mobilne telefonije,a uskoro se ocekuje da i GPRS pocne sa komercijalnim radom.

CLL telefonija omogucava rad fiksnih telefona posredstvom mobilne mreže.Pokazala se izrazito prakticna u ruralnim dijelovima gdje nema mogucnosti povlacenja kabla.

Gradani opštine ne mogu biti zadovoljni brojem i nivoom kvaliteta televizijskih signala,narocito u gušce naseljenim kotlinama.Iako za ovu svrhu na teritoriji opštine postoje izgradene dvije platforme(Milica Brdo,Vitica Brdo),ovaj problem ostaje aktuelan.

Izvjestan napredak ostvaren je u urbanom dijelu Milica gdje je uraden zajednicki antenski sistem postavljen kablovskim putem pa je korisnicima ovog sistema dostupan veci broj TV signala.

2.7.ELEKTROENERGETSKI SISTEM

Na teritoriji opštine Milici postoji samo jedna hidrocentrala izgradena medu prvima u bivšoj Jugoslaviji.

Proizvodnja elektricne energije na ovom području moguca je putem izgradnje rijecnih hidroelektrana.Dva elaborata su vec uradena za HE "Glodi" na rijeci Drinjaci,snage 4 MBA i sistem HE "Štedric" gdje je moguće postaviti sedam centrala ukupne snage 7 MVA.

Prenos i distribucija električne energije na području opštine Milici prisutan je na pet naponskih nivoa:

1. 400 KV dalekovod, samo prelazi preko teritorije opštine
2. 110 KV dalekovod, samo prelazi preko teritorije opštine
3. 35 KV dalekovod, u dužini od 43 kilometra
snabdjeva tri transformatorske stanice ukupne snage 13,6 MBA
Milici 35/10 KV/KV
Nova Kasaba 35/10 KV/KB
Gunjaci 35/16 KV
4. 10 KV dalekovod u dužini od 110 km snabdjeva električnom energijom 60 distributivnih i 10 privatnih trafostanica 10/0,4 KV.
5. 6 KV dalekovod snabdjeva rudnicke trafostanice 6/0,4 KV/KV i električne bagere.
6. 0,4 KV niskonaponska distributivna mreža ukupne dužine 300 km omogućava snabdjevanje električnom energijom oko 3100 potrošača

Trenutno su u završnoj fazi gradnje dalekovodi Štedra-Rupovo Brdo—Đile i Kaldrmica-Macesi-Raševo, kao i izgradnja kompletne niskonaponske mreže.

Plan je da se distributivni napon 35 KV zamjeni sa 110 KV, a 10 KV sa 20 KV. Ovo će iziskivati izuzetno veliko ulaganje, ali zbog velikih gubitaka to je neminovno.

Na distributivnim stanicama Milici i Nova Kasaba neophodno je povećati snagu na transformatorima 100%, i ubrzati elektrifikaciju svih sela na opštini.

2.8. KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

Vodosnabdjevanje stanovnika opštine Milici pitkom vodom vrši se sa dva izvorišta:

1. Nikolina Voda-kaptaža urađena 1974. godine kapaciteta 15 l/sec. Sa rezervoarom u Golocevini povezana azbestno-cementnim cijevima F 250 mm u dužini oko 4000 metara.

2. Vodozahvat ispod hidroelektrane Zalukovik koristi vodu sa izvorišta rijeke Studeni Jadar i direktno se ubacuju u kaptažu Nikolina Voda. Ovaj vodovod je profila 280 mm i dužine 3.872 m sa zahvatom vode od 30 l/sec.

Sa vodovodne mreže koja obuhvata ova dva izvorišta distribuiraju se iz zajedničkog rezervoara u Golocevini snabdjevaju se sljedeća naselja: Milici, Mišici, Podgora, Zaklopaca, Nova Kasaba, Vukšić polje, Dubnicki most i podmiruje oko 4000 stanovnika.

Da bi se poboljšao i kvalitet i kvantitet vodosnabdjevanja, potrebno je:

-izgraditi šaht ispred izvorišta Nikoline vode i adekvatno povezivanje sa vodom iz vodozahvata ispod hidroelektrane Zalukovik,

-prespajanje sadašnjeg vodozahvata ispod hidroelektrane i cijevi iznad hidroelektrane ,

-nabavka opreme za gasno hlorisanje vode

-izgradnja filterske stanice kaptaže u Zaklopaci ili iznad bazena u Golocevini

-izgradnja još jednog rezervoara od 500 m³ u Golocevini radi ravnomjernijeg snabdjevanje gradana pitkom vodom

-staviti u funkciju rezervoar iznad Nove Kasabe na brdu Kik

-rekonstrukcija dijela vodovodne mreže koja je od azbestnocementnih cijevi profila F 60-150 mm od Milica do Nove Kasabe u dužini od 1300 m.

Za odlaganje otpada koristi se neadekvatna deponija koja se nalazi na lokalitetu Rudnika boksita gdje se ne vrši eksploatacija rude .Deponija nije uređena a uslovi za odvoz otpada pogotovo u zimskom periodu su loši.

Za kvalitetnije sakupljanje i odvoz otpada potrebno je izvršiti nabavku 50 kontejnera,100 kanti,nabaviti potrebnu mehanizaciju za odvoz otpada, uređenje deponije kao i po mogućnosti uređiti zajednicku deponiju na sadašnjem lokalitetu za opštine Srebrenica,Bratunac i Milici.

2.9.FINANSIJSKE USTANOVE

B a n k e

1. NOVA BANKA –ekspozitura
2. NOVA BANJALUCKA BANKA -agencija
3. PRIVREDNA BANKA-ekspozitura

Mikrokreditne organizacije

1. BENEFIT

2.10. OBRAZOVANJE

Vaspitnoobrazovni proces na opštini odvija se kroz predškolsku ustanovu "Poletarac",osnovnu školu "Braca Jakšić"kao centralnu sa podrucnim školama i Srednjoškolski centar-Milici.

Predškolska ustanova POLETARAC u dosadašnjem periodu radila je u izrazito teškim uslovima,oštećen objekat nije zadovoljavao ni minimalne uslove za boravak djece.Donacijom Španske vlade (adaptacija unutrašnjeg dijela objekta) i UNDP-a (pokrivanje) ova ustanova ce u potpunosti izvršiti sanaciju objekta i stvoriti uslove za vaspitno-obrazovni proces djece predškolskog uzrasta.

2.Osnovna škola "Braca Jakšić" na bazi novog Nastavnog plana i programa,postojecoj mreži škola i sadašnjoj kadrovskoj strukturi ,planira povećanje broja učenika.

Na osnovu podataka Maticnog ureda iz Milica, Dervente i Vlasenice za narednih 5 godina imace sljedeci broj učenika:

2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008
978	961	952	947	958

Zbog izraženih migracionih kretanja stanovništva (povratak) očekivati je da će u pojedinim naseljima doći do povećanja broja učenika što će zahtijevati proširenje kapaciteta u izdvojenom odjeljenju Derventa, kao i obnavljanje rada ranijih odjeljenja, a prije svih u Novoj Kasabi, Rupovom brdu, Cerskoj i Milici a brdu.

Postojeći objekti koji su u sastavu OŠ "Braca Jakšić" izdvojena odjeljenja Dubnica, Derventa, Koprivno i Skugrici u građevinskom i funkcionalnom smislu u dobrom su stanju, ali oprema, tehničko-tehnološka sredstva i učila ne dozvoljavaju najnovije standarde i normative.

Zbog toga je neophodno poboljšati nastavne resurse za:

- razrednu nastavu
- prirodno-matematičku grupu predmeta
- laboratorije
- informacione tehnologije
- razvoj biblioteke
- fizičko vaspitanje (sale i sportski tereni na otvorenom).

Reformom školstva (devetogodišnje školovanje) ukazala se potreba za obezbjeđenje nedostajućeg nastavnog kadra za nastavne predmete: engleski jezik, matematika, fizika, likovna kultura, TO i osnovi informatike, razredna nastava.

3. Srednjoškolski centar MILICI organizuje nastavu u tri područja rada:

- gimnazija-opšti smjer
- ekonomija, pravo i administracija
- elektrotehnika.

U okviru ova tri područja rada nastavu je pohađalo:

-gimnazija-opšti smjer.....123 učenika

ekonomija, pravo i administracija:

-ekonomski tehničar.....173 učenika

-komercijalni tehničar.....25 učenika

E l e k t r o t e h n i c k a:

Autoelektricar.....28 učenika
Elektromehanicar za termicke i
rashladne uredaje.....42 učenika

Za narednu školsku godinu uvodi se obrazovni profil carinski tehnicar, monter TT mreže, a u planu je uvođenje novih profila:

Ekonomija, pravo i administracija: pravni tehnicar,
finansijski tehnicar
-birotehnicar tehnicar obezbjeđenja
-vatrogasac

Elektroinstalater-elektromonter mreža i postrojenja-izradivac kablova i priključaka.

Na osnovu dosadašnjeg iskustva planira se da će se broj učenika i u narednih deset godina kretati između 400 i 500 sa tendencijom rasta.

Srednjoškolski centar nastavne aktivnosti obavlja u zgradi Osnovne škole u Derventi koja bi u najskorije vrijeme trebala da se vrati prvobitnoj namjeni.

Opština kao investitor pokrenula je gradnju Srednjoškolskog centra i do sada uz pomoc lokalne privrede uložila preko dva miliona KM. Materijalna situacija u budžetu Opštine dovela je do zastoja u izgradnji SŠC. U ovoj fazi trebalo bi da se objekat "zatvori" odgovarajućom bravarijom sa staklima, a onda bi dio lokalne privrede pomogao da se radi na postavljanju podnih površina što bi uveliko unaprijedilo radove na ovom objektu.

Procentualno veci dio ispitanika u anketi smatra da je izgradnja SŠC prioritet (57%).

2.11. Zdravstvo u opštini Milici je organizovano kroz Dom Zdravlja i bolnicu "Sveti Nikola" i dvije apoteke. Zdravstvo, i pored solidno organizovane zdravstvene infrastrukture, najlošije je organizovan segment na opštini.

Nedostatak lijekova i veliki broj vanzdravstvenog osoblja, doveo je Dom zdravlja u situaciju da obavlja samo minimalne zdravstvene usluge. O radu u terenskim ambulancama u Derventi, Novoj Kasabi, Skugricima u ovom trenutku nije moguce govoriti.

Bolnica SVETI NIKOLA Milici, s druge strane, kao privatna ustanova, nije naišla na razumjevanje kod Fonda zdravstvenog osiguranja RS, iako je bila obezbjedila strucnu i

za dvadesetak procenata jeftiniju uslugu od cjenovnika kojim Fond plaća drugi m
bolnicama.

2.12. KULTURA I SPORT

Na području opštine Milici izgrađena su tri doma kulture: u Milicima, Novoj
Kasabi i Derventi.

Dom rudara u Milicima centralni objekat, spada u najfunkcionalnije objekte
kulture u RS i izuzetno je očuvan i održavan

Ostala dva doma su zbog ratnog perioda u prilično lošem stanju i za njih će biti
neophodna odgovarajuća adaptacija kako bi se vratili u prvobitnu funkciju.

Narodna biblioteka u Milicima broji preko 20.000 knjiga i organizaciono pripada
Bibliotekama RS .

Kulturni događaji u ovom trenutku ,zbog loše materijalne situacije, svedeni su na
minimum, izuzev tradicionalne manifestacije "Avgustovski dani kulture i sporta".

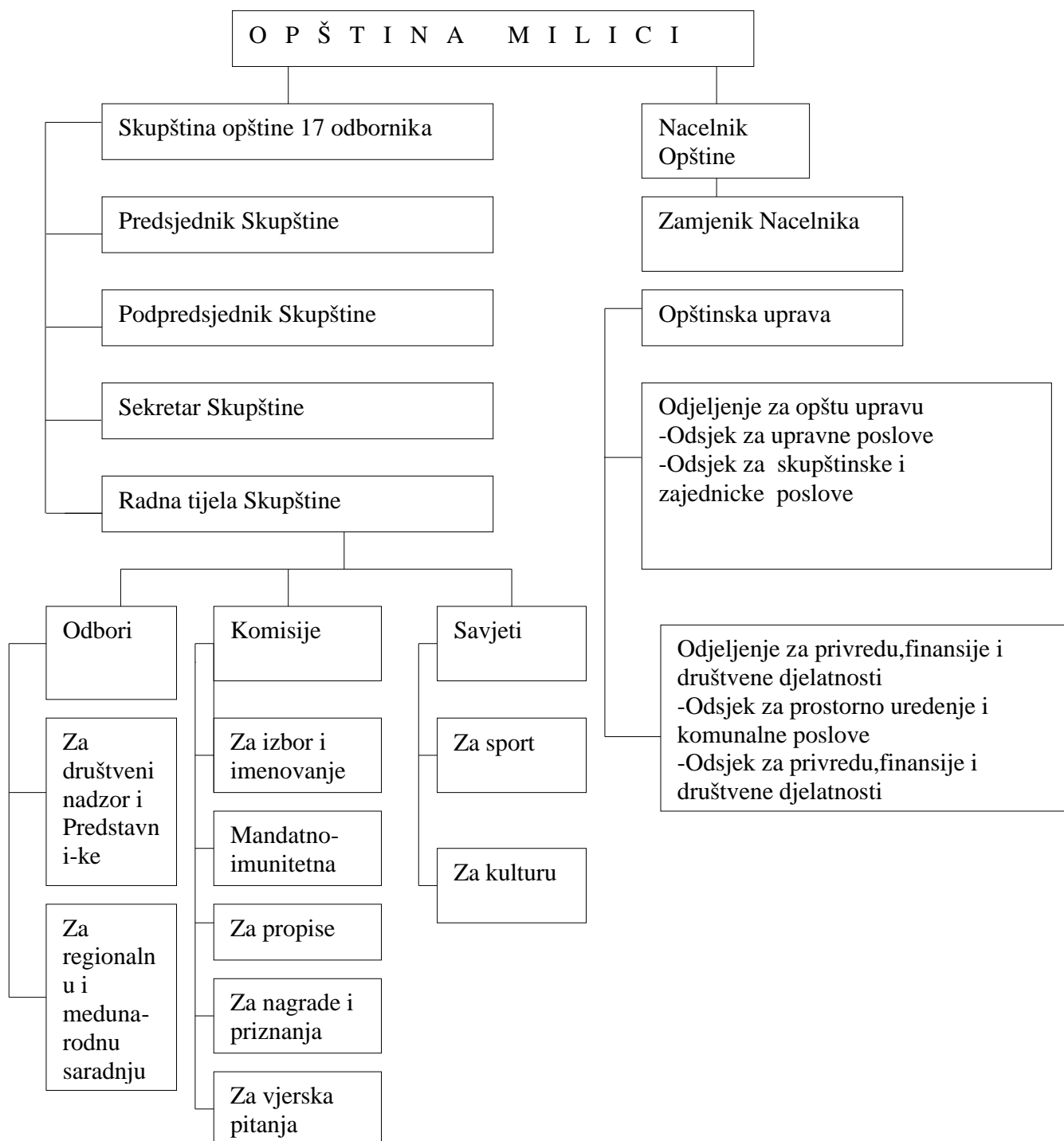
Sportski objekti u Milicima građeni su kontinuirano. Izgrađen je travnati fudbalski
teren, asfaltna ploha sa košarkaškim, odbojkaškim i rukometnim terenima, savremena
četvorostazna automatska kuglana...

Fudbalski tereni izgrađeni su u Derventi i Novoj Kasabi.

Sportsko društvo, čiji rad se finansira iz budžeta Opštine kvalitetno održava
sportske objekte i stručno organizuje masovna sportska takmičenja. U ovom trenutku
funkcioniše samo Fudbalski klub.

Klubovi iz Milica, fudbalski, ženski rukometni, šahovski, kuglaški i ostali bili su
visoko rangirani u profesionalnom sportu u Republici Srpskoj.

2.13. STRUKTURA OPŠTINE MILICI

SWOT ANALIZA

SNAGE

- Strateški geografski položaj (put Sarajevo – Beograd)
 - Racionalno organizovan resurs rudarstva
 - Racionalno organizovan resurs iskorišćavanja šuma
 - Strucni kadrovi iz oblasti rudarstva i šumarstva
 - Privatni kapaciteti za preradu drveta
 - Solidno izgrađena putna infrastruktura na teritoriji cijele opštine
 - Dobra infrastruktura zdravstvenih, kulturnih i sportskih objekata
 - Potencijal za razvoj poljoprivrede, naročito stocarstva i vocarstva
 - Interes stanovništva za bavljenje poljoprivrednom djelatnošću - moguća proizvodnja po ekološkim standardima
 - Značajan hidropotencijal i kvalitet voda za potrebe građanstva, poljoprivredne proizvodnje i proizvodnje električne energije
 - Pomoć međunarodne zajednice - Program UNDP i drugih donatorskih organizacija
 - Interes za otvaranje manjih proizvodnih i uslužnih preduzeća
 - Niska cijena radne snage
 - Dovoljno izgrađena, ali ne i završena komunikaciona infrastruktura
- Zadovoljavajuće riješeno prostorno pitanje za rad mladih
-Izražena želja za prekvalifikacijom radne snage

SLABOSTI

- Nedovoljno obrazovano stanovništvo
- Nekvalitetan i skup komunikacijski i elektro sistem
- Nizak nivo kompjuterske pismenosti
- Nekvalitetno i neracionalno organizovano zdravstvo
- Velika materijalna zahvatanja sa lokalnog nivoa
- Needucirano stanovništvo za proizvodnju po evropskim standardima, naročito u oblasti poljoprivrede
- Visoke poreske stope i neracionalni fondovi
- Zakonska nedorečenost
- Neprofesionalnost i tehnička neopremljenost lokalne administracije
- Niska finansijska sposobnost
- Loša opremljenost obrazovnih ustanova
- Neriješeni imovinsko-pravni odnosi
- Zastario urbanistički plan

MOGUĆNOSTI

- Formiranje opštinskog fonda za razvoj poljoprivrede i edukaciju poljoprivrednih proizvođača
- Instaliranje kapaciteta za preradu poljoprivrednih proizvoda
- Instaliranje kapaciteta za finalnu preradu drveta
- Modernizacija i efikasnost lokalne uprave
- Završetak i opremanje objekta Srednjoškolskog centra
- Bolje održavanje i dogradnja lokalne putne mreže
- Inoviranje odluke o uređenju prostora
- Izrada urbanističkog i regulacionog plana
- Izvršiti razgranicenje šuma i šumskih zemljišta od poljoprivrednog
- Poboljšati zdravstvenu uslugu narocito kroz program porodicne medicine i specijalistickih disciplina u bolnici
- Unaprijediti razvoj mjesnih zajednica kroz program "Participativno budžetiranje."
- Iskoristiti postojeće kapacitete za razvoj turizma,lova i ribolova
- Kontinuirano obezbjeđivati samoopstojnost povratnicke populacije

PRIJETNJE

- Destimulativan ambijent za razvoj lokalne zajednice i njeno svakodnevno siromašenje
- Destimulativni ambijent za poslovne inicijative
- Nedovoljan rad kontrolnih organa
- Sporo i neefikasno rješavanje pitanja zdravstvenih usluga
- Nepovjerenje u nadležne državne organe i neefikasno sudstvo
- Nestabilno i nedovoljno ispitano tržište
- Nedovoljno iskustvo oko uvođenja novih programa

VIZIJA –OPŠTINA MILICI 2004 – 2006 .

Lokalna vlast opštine Milici opredjeljena je za koncept gradanskog društva, evropskog tipa, u kome će se svakom građaninu zagantovati sva ljudska prava. Želimo ambijent normalne komunikacije među građanima i dvosmjernu komunikaciju na relaciji vlast –građanin. U tom pravcu pomoć i sugestije koje dolaze od strane međunarodnog faktora cijenimo značajnim.

Podrška procesu privatizacije i razvoju privatne inicijative ovdje je imala optimalan ambijent i po tome je sredina prepoznatljiva. Ovaj proces najvećim dijelom je na teritoriji opštine završen, a već je dao rezultate u pogledu odnosa obima angažovanja radne snage i potreba posla.

Cinjenica da je jedan broj radnika u ovom procesu ostao bez posla i da se njihov status rješava u skladu sa zakonom. Ohrabruje cinjenica da su ovog procesa svjesni i gradani opštine.

Anketa koju je proveo Tim za izradu Strateškog plana odgovorila je na mnoga od ovih pitanja:

-Procentualno veci dio ispitanika želi da pokrene novi posao 47,1%, nezaposleni ispitanici više su zainteresovani za pokretanje novog posla.

-Procentualno veci dio ispitanika poljoprivredu i stocarstvo smatra najznacajnijim djelatnostima 45%.

-Veci dio ispitanika(70,4%) je za prekvalifikaciju radne snage ;ispitanici ženskog pola i nezaposleni su više zainteresovani za prekvalifikaciju radne snage.

-Procentualno veci dio ispitanika nije upoznat sa evropskim standardima privredivanja (55,6%.)

- Veci dio ispitanika nije upoznat sa zakonima koji regulišu pokretanje biznisa(55,6%). Ispitanici muškog pola ,ispitanici sa sela i nezaposleni manje su upoznati sa zakonima koji regulišu pokretanje biznisa.

-Najznacajniji prirodni resursi su rudni potencijal (61,2%), šumsko bogatstvo (57,9% ispitanika).

-Procentualno veci dio ispitanika smatra da su kreditni uslovi za pokretanje posla nepovoljni (64,1%).

- Procentualno veci dio ispitanika smatra da je naš sistem školovanja neophodno modernizovati i približiti evropskim standardima(78,6%).

Procentualno veci dio ispitanika nezadovoljan je sistemom zdravstvene zaštite (92,2%).

-Praksa porodicne medicine je dobra, smatra 63,8% ispitanika.

Ova najznacajnija pitanja namecu ozbiljno razmatranje:

-Edukacije stanovništva za pokretanje novih poslova.

-Edukacije i povecanja broja poljoprivrednih proizvođača.

-Stvaranje fondova za podršku novim poslovima.

-Obezbediti kvalitetnije kontakte sa donatorima koji podržavaju ekonomski oporavak.

CILJEVI	R O K O V I			
PRIRODNI RESURSI	2004.	2005.	2006.	Zadužen
Istrage I eksploatacija mineralnih sirovina	Kontinuirano	Kontinuirano	Kontinuirano	Menadžment AD "Boksit"
Racionalna eksploatacija šumskog bogatstva	Kontinuirano	Kontinuirano	Kontinuirano	Menadžment ŠG "Milici"
Poluprerada drvnih sortimanata	Kontinuirano	Kontinuirano	Kontinuirano	Menadžment drvnih preradivaca
Finalna prerada drveta	Kontinuirano	Kontinuirano	Kontinuirano	Menadžment drv.prer. I AD "INTAL"
POLJOPRIVREDA Edukacija poljoprivrednih proizvođača	Januar	Kontinuirano	Kontinuirano	<u>Strucni Tim opštine</u> Budžet
HIDROPOTENCIJAL Minihidroelektrane, Ribogojilišta	Juli-avgust	"	"	Opština/Elektroprivreda

CILJEVI	R O K O V I			
	2004.	2005.	2006.	ZADUŽEN/IZVOR
INFRASTRUKTURA I KOMUNIK. CILJEVI				
Sanacija i izgradnja lokalne putne mreže	Kontinuirano	Kontinuirano	Kontinuirano	Nacelnik opštine, UNDP, Donatori
MJESNE ZAJEDNICE Infrast. Programi- Participativno budžetiranje	Oktobar	"	"	UNDP, Izvršna vlast
Asvaltiranje putnog pravca Zaklopaca-Hidrocentrala	Septembar	"	"	Nacelnik/Direkcija za puteve RS, privredni subjekti
Asvaltiranje ulica u Milicima	Kontinuirano	Kontinuirano	Kontinuirano	Nacelnik opštine, Direkcija za puteve
Povećanje kapaciteta bazena za vodosnabdjevanje	Septembar	"	"	Komunalno, Opština, donatorska sredstva
Rješavanje pitanja vodosnabdjevanja ostalih mjesta	Kontinuirano	Kontinuirano	Kontinuirano	<u>Komunalno, pred. opština</u> Part. Grad. , donatori
Izgradnja deponije smeća	Septembar	"	Septembar	Nacelnici opština, kom. Preduzeća , UNDP

CILJEVI	2004.	2005.	2006.	ZADUŽEN/IZVOR
Asvaltiranje drugih putnih pravaca prema odluci CO-e	Septembar	Septembar	Septembar	Zakonodavna i izvršna vlast <u>Opštine</u> Direkcija za puteve
Završetak pitanja telekom. Usluga I poboljšanje kvaliteta	2003/januar	Kontinuirano	Kontinuirano	Rukovodstvo TELEKOMA
Poboljšanje snabdjevanja el. Energije, dovođenje niskonaponske mreže	Kontinuirano	Kontinuirano	Kontinuirano	<u>Rukovodstvo Elektrop.</u> Donatori
ŠKOLSTVO Završetak gradnje Srednjoškolskog centra	Septembar	"	"	Nacelnik Opštine/director škole, lokalna privreda, Ministarstvo, UNDP, donat. budžet opštine
Adaptacija školskih objekata prema programima	Septembar	Septembar	Septembar	<u>Nac. Opštine/dir. škole</u> Donatorska sredstva, Ministarstvo
ZDRAVSTVO Rješavanje kadrovskih pitanja i poboljšanje usluga	Mart	Kontinuirano	Kontinuirano	Menadžment Doma zdravlja i Bolnice/Ministarstvo

CILJEVI	R O K O V I			
OPŠTINSKA UPRAVA	2004.	2005.	2006.	ZADUŽENJE/FIN. IZVORI
Modernizacija uprave Informacioni system	Juni	Kontinuirano	Kontinuirano	<u>Nacelnik Opštine</u> Budžet, donatori
Izrada urbanistickog I regulacionog plana	Septembar-	"	"	<u>Nacelnik opštine,</u> Urbanizam Budžet /donatori
Izgradnja kuca,povratak I samoopstojnost povratnika	Kontinuirano	"	"	Komisija za povratak,razvoj I integraciju,,Državna Komisija, Donatori
Domovi culture u Novoj kasabi I Derventi	Septembar	"	"	<u>Opština-Budžet</u> Donatori

STRATEŠKI CILJ 1 – PUNA ZAPOSLENOST

STRATEŠKI CILJ 2 –PROSTORNO UREĐENA OPŠTINA SA RAVNOMJERNIM RAZVOJEM SVIH MJESNIH ZAJEDNICA

STRATEŠKI CILJ 3 – GRAD RAZVIJENIH I PROFESIONALNIH INSTITUCIJA

STRATEŠKI CILJ 1

PRIORITET 1.1

Puna zaposlenost radno aktivnog stanovništva podrazumijeva apsorpciju radne snage u oblasti rudarstva sa svim pratećim sektorima(saobraćaj ,građevinarstvo...)drvena industrija (šumarstvo i drvena prerada),državnim,zdravstvenim,obrazovnim,uslužnim,kulturnim i ostalim ustanovama na teritoriji opštine.

Ostatak radnoaktivnog stanovništva oko 45% raspolaže uslovima za bavljenje poljoprivredom.

Pretpostavka za ukupno radnoaktivno stanovništvo je razvoj poslovne kulture i ovladavanje znanjima i vještinama menadžmenta i poduzetništva kao i permanentna edukacija u svim oblastima.

STRATEŠKI CILJ 2

PRIORITET 2.1.

Donošenje novog prostornog plana i raspolaganje i upravljanje zemljištem.

PRIORITET 2.2.

Modernizacija komunalne infrastrukture putnih pravaca i vodosnabdjevanja,kao i komunikacione i informacione infrastrukture.

PRIORITET 2.3.

Ravnomjieran razvoj Mjesnih zajednica kao pretpostavka za optimalan život gradana na mikrolokalitetu.

STRATEŠKI CILJ 3

PRIORITET 3.1.

Efikasna,maksimalno pojednostavljena,transparentna javna administracija koja ce biti maksimalno u funkciji potreba gradana

PRIORITET 3.2.

Dovodenje do nivoa institucija koje ce biti osposobljene za podršku ekonomskog,socijalnog i prostornog razvoja,kao i kontinuirano pracenje i inoviranje strategije.